

Nr 102.

Av herr **Meyerhöffer m. fl.**, *angående vidtagande av åtgärder mot statsfientlig verksamhet.*

Det nuvarande världsläget kännetecknas av allmän oro och osäkerhet. Vi uppleva f. n. en av världshistoriens största och mest genomgripande brytningstider. Det allvarliga i vår situation belyses kanske bäst av det faktum, att sedan 1914 — alltså under de senaste 21 åren — alla jordens stater haft att genomgå oerhörda påfrestningar och svårartade kriser, som förorsakats av endera av dessa tre orsaker: deltagande i krig, genomförandet av revolutionära statsomvälvningar eller med vapenmakt företaget underkuvande av mot den härskande regimen riktad öppen revolt. Från denna generella regel givas endast fem undantag, nämligen Sverige, Norge, Danmark, Holland och Schweiz — fem små stater med en sammanlagd befolkning på 25 miljoner människor av jordens två tusen miljoner. Några tecken som tyda på en verklig avspänning i detta krisläge ha hitintills inte kunnat förmärkas. Snarare har situationens allvar under fjolåret skärpts med snart sagt varje dag som gått. Över hela det euro-asiatiska fastlandskomplexet är en den mest våldsamma militära kapprustning i full gång, och samhällena genommilitariserar i ett tempo och i en utsträckning som aldrig tillförne. I ett sådant läge är det givetvis de svenska statsmakternas självklara plikt att se till, att våra militära försvarskrafter ha en sådan omfattning och äro av en sådan effektivitet, att ett svenskt försvar mot en eventuell angripare icke från början ter sig fullkomligt utsiktslöst. Med glädje och uppriktig tillfredsställelse ha vi därför noterat, att regeringen lovat att till denna riksdag framlägga förslag till lösning av vårt lands försvarsproblem.

Hur stor roll den militära beredskapen och de militära säkerhetsåtgärderna än spela, blir den ytterst avgörande faktorn dock den själsliga styrkan hos nationen och den fasta förankringen i folkets djupa leder av de nationella och moraliska idéer, för vilka nationen i ett sådant läge kämpar med livet som insats.

Då den nationella friheten och oberoendet sålunda äro vårt folks kostbaraste arvedel för vars bevarande och tryggande de enskilda individerna måste vara beredda att offra även livet, om så skulle krävas, synes det oss oförenligt med den fria svenska folkstatens mest vitala livsintressen, att de svenska statsmakterna ännu inom landet tolerera en öppet statsfientlig verksamhet, som får arbeta utan mera allvarliga hämningar och som t. o. m. tillåtes att bedriva sitt arbete genom ett politiskt parti representerat i den svenska riksdagen, ett parti, som sålunda öppet propagerar för en våldsam omstörtning av hela den nu bestående svenska samhällsordningen politiskt,

ekonomiskt och kulturellt samt Sveriges läggande under utländsk makts lydno.

Vi syfta givetvis på Sveriges kommunistiska parti, sektion av kommunistiska internationalen. Detta parti erkänner nämligen såsom redan namnet anger kominterns program och utför sitt arbete i enlighet med dess riktlinjer och beslut. »Kommunisterna försmå att dölja sina avsikter», heter det redan i Marx' kommunistiska manifest av 1848, och tredje internationalen (komintern, bildad på en kongress i Moskva 1919) kan gärna icke beskyllas för att ha underlåtit tala om vilka mål den satt sig före och hur den tänkt uppnå dem. I kominterns stadgar heter det sålunda:

»Såsom ledare och organisatör av proletarietets världsrevolutionerande rörelse och som försvarare av kommunismens grundsatser och syftemål strävar den kommunistiska internationalen efter att vinna den arbetande klassens flertal samt småbrukarnas och egnahemsägarnas breda lager, kämpar för att fastställa proletarietets världsdictatoriska myndighet, för grundandet av en världsunion av socialistiska sovjetrepubliker, för klassernas fullständiga utplånande samt förverkligandet av socialismen — det första steget till det kommunistiska samhället.»

Arbetsprogrammet utgår från, att det är omöjligt att med parlamentariska medel störta det kapitalistiska samhället och upprätta den proletarietets diktatur som sålunda anses nödvändig för att uppbygga det kommunistiska samhället. Samhällsmakten måste därför erövras i revolutionär strid, och den våldsamma omstörtningen blir därför den för partiets verksamhet dominerande uppgiften. Arbetet bör, vilka mera näraliggande uppgifter det än rör sig om, vara så inriktat, att det skapar och befrämjar förutsättningarna för denna omstörtning.

Studerar man nu det svenska kommunistiska partiets verksamhet finner man, att dess propaganda i tal och skrift fullföljande detta syfte går ut på att omskapa i första hand våra industriarbetares religiösa, moraliska och ekonomiska föreställningar, att uppväcka och underhålla missnöje med den bestående samhällsordningen, att utså hat mellan olika samhällsgrupper, att förstöra respekten för samhällets lagar och institutioner samt att göra industriarbetarna förtrogna med tanken på den kommande kampen. I stor utsträckning användas därvid lögnaktiga uppgifter och förvrängda framställningar samt nedsättande, kränkande beskyllningar mot tjänstemän, samhällsinstitutioner och motståndare. Som motsättning till det nuvarande samhället framhålles Sovjetunionen som ett lyckligt mönsterland.

Partiets verksamhet är i övrigt huvudsakligen inriktad på de krav som framställts från industriarbetarehåll. Syftet är härvidlag att i klasskampen försöka tillvälla sig den faktiska ledningen av industriarbetarna och driva dem till öppen strid mot den statliga makten. Med detta mål för ögonen blir programmet att ställa upp de mest vittgående krav, att skapa oro och spänning och att förbinda den fackliga kampen med aktioner, som »politiserar» striden, d. v. s. äro ägnade att utlösa sammanstötningar med statsmakten. Det är avsett att krav och kampformer skola gradvis stegras. De

högsta formerna av kommunistisk verksamhet anges i ett av internationalens programuttalanden vara »massaktioner: strejker i förbindelse med demonstrationer, strejker i förbindelse med beväpnade demonstrationer och slutligen generalstrejk förenad med väpnat uppror mot den borgerliga statsapparaten».

Genom en särskild propaganda inom krigsmakten vill man enligt programmet sörja för att beröva samhället dess försvarsmedel. Man avser att upplösa disciplinen för att göra krigsmakten oduglig både för ordningens upprätthållande, om dess användning för sådant ändamål skulle visa sig nödvändigt, och för att eventuellt ur krigsmaktens led få tillgång till beväpnat manskap för revolutionens sak. Inom de militära förläggningarna spridas för fullföljande av denna propaganda, utom de vanliga kommunistiska tidningarna och tidskrifterna, särskilda skrifter, där befälet kritiserar, förhållandena inom krigsmakten skildras i ofördelaktig dager samt politiska och sociala frågor beröras i kommunistisk anda och där ständigt upprepas uppmaningen till soldaterna att, om de skulle ställas inför den situationen, icke vända vapnen mot sina klassbröder utan mot officerarna och borgarna. Som stödpunkter för det disciplinupplösande arbetet och det kommunistiska inflytandet göras försök att inom krigsmaktens olika avdelningar bilda s. k. celler. Slutligen uppmanas till och med befrämjas indisciplinära uppträden av manskapet.

Propagandan inom krigsmakten sätter sig jämväl det målet före att sabotera ett krig med främmande makt, om sådant skulle inträffa, och detta icke ur pacifistisk synpunkt utan i syfte att vända kriget till väpnat uppror mot den egna statsmakten och i samband därmed upprätta proletariats diktatur. Samtidigt med att man söker utplåna känslan för det egna fosterlandet, söker man uppamma arbetarnas känslor för Sovjetunionen, »den första arbetarrepubliken» och »alla arbetares andliga fädernesland». Det svenska samhället och den svenska statsmakten framställas som om de i förbund med den övriga världen vore i färd med att sprida krigiska planer och rusta mot Sovjetunionen.

Hur långt fordran på underkastelse under Moskva går visa de ingripanden som skett i det svenska partiets verksamhet och där föranlett ett flertal regimförändringar och utbrytningar. Orsaken har då alltid visat sig vara »högeravvikelse» hos ledningen av det svenska partiet, med hänsyn till inställningen till den revolutionära offensiven, religionsfrågan o. s. v.

Sålunda gällde exekutivkommitténs anmärkningar vid första schismen bl. a. en tidningsartikel, där det gjordes gällande, att ateismen icke vore en nödvändig kommunistisk trosbekännelse, samt vid den andra schismen bl. a. en tidningsartikel, förkunnande att det svenska partiets uppgift vid ett krig mot Sovjetunionen skulle vara att hindra Sveriges deltagande i kriget, under det att den kommunistiska läran fordrar, »att varje försök till krig mot Sovjetunionen förvandlas i en revolutionär aktion från proletariats sida mot den egna bourgeoisien».

Angående förbindelserna med Komintern må i detta sammanhang anmär-

kas, att åtskilliga hitsända representanter för exekutivkommittén och instruktörer blivit anhållna och utvisade. Svenska kommunister utbildas vidare genom kurser vid ryska skolor i kommunismens teori och genomförandet i praktiken av dessa teorier.

Vad beträffar den numeriska styrkan hos Sveriges kommunistiska parti föreligga inga säkra uppgifter. Enligt tillgänglig publicerad statistik skulle emellertid partiet i slutet av år 1933 räknat 17,000 registrerade medlemmar, varjämte ungdomsförbundets numerär uppgavs till 12,000. De kommunistiska hjälporganisationerna redovisade vid samma tidpunkt från 2,000 till 8,000 medlemmar vardera. Vid riksdagsvalen 1932 erhöll partiet inalles 74,245 röster motsvarande 3 proc. av valmanskåren. Störst var anslutningen i Norrbottens län med 25.4 proc., Göteborgs stad med 8.8 proc., Västernorrland med 6.7 proc., Gävleborg med 6.8 proc. På Gotland, i Uppsala län, Södermanland och Malmöhus län förekommo däremot endast några få hundratals kommuniströstande. Partiet erhöll två mandat, båda i Norrbotten.

Då kommunismen sålunda nått sin största utbredning inom Norrbotten, förtjänar vittnesbörden därifrån en alldeles särskild uppmärksamhet, enär de bygga på en upplevd verklighet. I ett officiellt yttrande från hösten 1933 förklarar sålunda länsstyrelsen i Norrbotten:

»Ehuru öppet revolutionär till sin natur och bekännelse — d. v. s. samhällsfientlig i högsta potens — behandlas kommunismen likvisst som ett legalt politiskt parti och åtnjuter i avsevärd utsträckning samhällets och rättsordningens beskydd på samma sätt som legitima rörelser bland medborgarna. Denna situation är fullständigt ohållbar. Myndigheternas möjligheter att effektivt ingripa mot omstörtningssträvandena med stöd av gällande lagstiftning äro synnerligen begränsade. Och man synes utgå från en skäligen felaktig frågeställning, när man i detta sammanhang efterforskar 'brister och luckor i gällande lagstiftning', ty det är hela samhällsmaktens legislativa inställning till kommunismen som är oriktig, för att icke säga absurd, och därför i behov av en genomgripande förändring. Kommunismen borde över huvud icke tillåtas i landet.»

Då vi i denna motion ställa oss på samma ståndpunkt som länsstyrelsen i Norrbottens län, sker det på grund av bl. a. följande skäl.

1. Sveriges kommunistiska parti förklarar självt, att det driver sabotage mot de institutioner som av ålder varit ett uttryck för det svenska folkets vilja att självt styra och ställa i eget hus: vår urgamla kommunala självstyrelse och den svenska riksdagen som nyligen firat 500-årsminnet av sin tillblivelse. Med en uppriktighet som inte lämnar något övrigt att önska i sin cyniska öppenhet säger det svenska kommunistiska partiet i sitt program sålunda:

»När det kommunistiska partiet fortfarande deltagar i den parlamentariska verksamheten, så sker det dels för att i parlamentet bevaka arbetarklassens intressen och för att i enlighet med partiets principiella uppfattning utnyttja de möjligheter till revolutionär propaganda, som de politiska och kommunala representationernas talarstolar och deltagande i valrörelsen lämna

samt vidare därför, att vårt land ännu inte inträtt i den revolutionära situation, som själv skapar den proletära demokratiens nya organ.»

2. Sveriges kommunistiska parti förklarar, att dess mål är hela det nuvarande samhällets omstörtande på revolutionär väg. I programmet säger partiet därför ifrån, att det endast kan förverkligas »genom det beslutsamma användandet av proletariatets våld. De arbetande massornas utomparlamentariska direkta aktioner äro vägen till klassamhällets störtande och socialismens genomförande.»

3. Sveriges kommunistiska parti arbetar målmedvetet på att draga in också barnen i de politiska klasstriderna. »Arbetet bland barnen är för oss av utomordentlig betydelse, eftersom vi på detta sätt skapar de bredaste reserver åt oss för framtiden», heter det sålunda. Och vidare: »Men redan i nuets klasskamp är barnmassornas kamp en betydande faktor. I praktiken betyder det, att de olikartade barnorganisationerna måste skapas: ekonomiska föreningar av spring- och tidningspojkar etc., idrotts- och bildningsorganisationer, cirklar, barnkapell, sångkörer, röda scoutföreningar o. s. v.»

Dessa strävanden ha tagit sig uttryck särskilt i den s. k. pionjärrörelsen samt i Arbetarnas idrottsförbund. Ehuru anslutningen till dessa organisationer måhända ännu icke varit så överväldigande stor ha de dock åstadkommit stor skada, då de tvingat andra med kommunismen direkt konkurrerande politiska partier att må vara i rent defensivt syfte upprätta egna barnorganisationer. Vad organisationen »Unga Örnar» beträffar, har dess politiska inställning visserligen maskerats genom att den ställts under A. B. F. såsom en fri och självständig bildningsorganisation, men tillräckligt material föreligger för att man skall kunna visa, att den deklarerade politiska neutraliteten är en ren chimär. För att undvika alla onödiga missförstånd vilja vi dock säga ifrån, att vi därmed på intet sätt satt likhetstecken mellan den kommunistiska pionjärrörelsen och den ursprungligen av Sveriges socialdemokratiska ungdomsförbund startade organisationen »Unga Örnar».

Det kommunistiska arbetet bland den uppväxande ungdomen har också gått ut på skapandet av ett antal kommunistiska söndagsskolor, där barnen undervisas i den kommunistiska gudlöshetspropagandans alla råheter. Ett sextiototal dylika skolor äro kända i vårt land, vilket torde betyda att flera tusental svenska barn i dessa skolor få sina sinnen förgiftade med det hatets lära som predikas av den materialistiska kommunismens apostlar.

4. Sveriges kommunistiska parti söker genom sabotage mot hela det svenska näringslivet åstadkomma de kriser och den nöd genom vilka gynnsamma förutsättningar skapas för revolutionära omvälvningar. Det ligger i sakens natur, att detta sabotagearbete i första hand skall komma att rikta sig mot den reformistiska svenska fackföreningsrörelsen, vars i allmänhet skolade och sunda ekonomiska omdöme varit våra kommunister en ständig förargelseklippa. På sjunde allryska fackföreningskongressen 1926 förklarade sålunda dåvarande ordföranden i de ryska fackföreningarnas centrallråd Tomski bl. a. följande:

»I de borgerliga staterna är kommunisten alltid förpliktigad att understöd-

ja arbetarnas fordringar i fråga om förbättring av deras ekonomiska läge. Där är kommunisten förpliktad att träda fram i främsta ledet, när det gäller en höjning av lönen oberoende av företagets och näringslivets läge. Men under proletariatets diktatur får kommunisten icke antaga en dylik ställning. Ingen enda skolad medlem av lönearbetarnas klass får döma så, om hans klass står vid rodret och utövar diktaturen.»

5. Sveriges kommunistiska parti ser som en av sina främsta uppgifter att underminera den försvarsorganisation som de svenska statsmakterna byggt upp till landets och folkets värn, om riket skulle hotas av främmande inkräktare, en organisation för vars effektivitet det svenska folket årligen betalar över 120 miljoner kronor. De svenska kommunister, som befinna sig i militärtjänst, uppdelas därför i två grupper: rapportörer och agitatorer. För de förstnämnda antog den svenska kommunistiska partikongressen 1930 följande riktlinjer:

»De kamrater, som de värnpliktiga själva ha att utse, och vilka skola ha att syssla med införskaffande av upplysningar, få under inga omständigheter deltaga i den allmänna propagandan eller röja att de äro kommunister. Däremot skola de med energi och uthållighet gå in för att genom påtagligt intresse för tjänsten söka tillvinna sig befälets förtroende och ernå sådana kommenderingar och uppdrag, varav det mesta möjliga är att inhämta av allt, som rör tjänsten. Särskilt viktigt är att utforska nyheter i beväpning — eventuellt konstruktionsritningar — förvaringsplatser för vapen och ammunition samt utrustning av alla slag, förutsättningar för stridsövningar och dessas förlopp samt taktiska förfaringssätt m. m.»

»De övriga» — d. v. s. agitatorerna — »skola», heter det i samma instruktion, »utveckla alla ansatser till missnöje och sträva efter att frambringa verkliga utslag av massopposition i antidisciplinär anda.»

Med allt skäl säger också den av den nuvarande regeringen den 26 maj 1933 tillsatta Sandströmska kommittén i sitt den 11 januari 1935 avgivna betänkande med förslag angående åtgärder mot statsfientlig propaganda bl. a. följande:

»Den militära maktens livsnerv är disciplinen. Utan disciplin är den militära organisationen maktlös. Detta gäller ej blott det försvar, som kan bli nödvändigt mot en anfallande yttre fiende, utan även försvaret mot statsfientliga element inom landet.

Man behöver härvid lag endast tänka på faran av att vid en mobilisering tusentals svenska medborgare inom och utom krigsmakten genom den kommunistiska propagandans påverkan skulle stå beredda att i egenskap av propagandister, spioner och sabotörer gå främmande makts ärenden. Så som samhällets tekniska sårbarhet ökats genom teknikens utveckling mot en fulländning kunna på den vägen oerhörda skador anställas.»

6. Sveriges kommunistiska parti söker genom sin gudlöshetspropaganda — samt genom sin verksamhet i övrigt — visande av genom filmcensuren förbjudna filmer genom Protokult, reklam för sovjetrysk och asiatisk kultur genom Sovjet-Unionens Vänners förbund, understöd åt bolsjevikrevolutionen

närer i olika länder — och följaktligen även i Sverige — genom Internationella Arbetarhjälpen och Internationella Röda Hjälpén, organiserandet av en revolutionärt kännande och kämpande idrottsrörelse genom Arbetarnas Idrottsförbund anslutet till Röda Sportinternationalen — på allt sätt undergräva och underminera svensk andlig och materiell odling.

7. Sveriges kommunistiska parti syftar slutligen genom sin verksamhet att inlemma Sverige i »De Socialistiska Sovjetrepublikernas union» och därmed de facto lägga vårt land under diktaturen i Moskva. Upprättandet av de s. k. »autonoma» ryska gränsrepublikerna, vars självständighet i själva verket är ingen eller ringa, synes i främsta rummet ha föranletts av utrikespolitiska skäl. Såsom huvudskäl för upprättandet av den Karelska autonoma republiken uppgavs sålunda på sin tid i »Utkast till Karelska kommun», att »Karelen är den strategiska utgångspunkten för Skandinavians revolutionerande». Under förräderiprocessen 1921 kommo också de hemliga förbindelserna mellan den Karelska republikens tillskyndare och de svenska bolsjevikerna i dagen.

Mot dessa skäl kunna givetvis vissa motskäl anföras, ägnade att motivera en motsatt politik. Vi skola här till bemötande upptaga några av de i den allmänna diskussionen oftast återkommande av dessa argument.

1. Man säger, att kommunisterna äro så betydelselösa och att deras arbete inte givit några mera lysande resultat trots att deras arbete pågått i Sverige sedan 1921.

Det kommunistiska partiet samlade dock vid 1932 års val över 74,000 röster och erhöill två två mandat. Under senare år har heller intet i riksdagen representerat parti ökat procentuellt så starkt som just kommunisterna. Mellan landstingsvalen 1930 och 1934 var sålunda ökningen för kommunisterna i Norrbotten inte mindre än 130 procent.

2. Det invändes, att kommunisterna f. n. ha en utpräglad svaghetsperiod, att upplösningen inom partiet är i full gång med inbördesgräl och tråtor som ge partiets arbetande krafter så mycket att göra, att de just inte mycket hinna sysselsätta sig med agitationen utåt. Skulle man nu genom en lagstiftning förbjuda partier i Sverige anslutna till komintern, komme man endast i onödan ge rörelsen reklam. Skulle den svenska kommunismen skjuta fart och tillväxa så kraftigt, att rörelsens hot mot den bestående samhällsordningen skulle få karaktären av en överhängande nationell fara, torde det vara för sent att genomföra en sådan lagstiftning. I ett dylikt läge bleve i varje fall faran för ett inbördeskrig en fruktansvärd realitet att räkna med för det svenska rättssamhället.

3. Det framhålles, att man icke bör taga kommunisterna på orden. Från åren vid sekelskiftet och lång tid framåt hade vi i Sverige en antimilitaristisk propaganda, som leddes av våra nuvarande stats- och försvarsministrar. De finnas, som i sin ärliga godtrogenhet hoppas, att våra kommunister skola ändra inställning på samma sätt som skett med de nämnda ministrarna. Vi tro det icke. Den antimilitaristiska propaganda som leddes av hrr Per Albin Hanson och Ivar Vennerström var pacifistiskt inriktad. Den riktade

sig mot kriget som sådant, stod i eller trodde sig åtminstone stå i den europeiska fredens tjänst och fördes från rent svenska utgångspunkter. Icke så den kommunistiska propagandan. Den tar, som vi ovan framhållit, sikte på att framdriva krig för att sedan omvandla detta krig till ett medborgarkrig syftande till utbredandet av den röda världsrevolutionen. Vi vilja bestyrka detta vårt uttalande med ännu ett citat hämtat ur den ryska tidskriften »Vojna i Revolujutsia» — Krig och revolution — år 1929:

»De kommunistiska partiernas uppgift är att förvandla varje imperialistiskt krig i medborgarkrig. Men vägen till medborgarkriget går genom en rad stridshändelser. Det blir knappast möjligt att övergå till medborgarkrig i början av ett krig i alla de krigförande länderna. Men det blir möjligt att utveckla sabotage och andra slags protester. Och vad betyder, låt oss säga, sabotage från järnvägsmännens sida i början av ett krig? Det betyder störandet av arméns mobiliserings- och koncentrationsplan.»

4. Under senare tid ha flera iakttagare av kommunismen sagt, att denna icke längre är samhällsvådlig. Kominternkongressen sommaren 1935 gav ju parollen om de kommunistiska partiernas samverkan med de socialdemokratiska på »parlamentarisk grund».

Dylika beslut måste emellertid helt ses som frågor om den bästa taktiken ur kommunisternas synpunkt. Så heter det också betecknande nog i kommunistisk tidskrift nr 2 årgång 7:

»För det tredje få vi, när vi gå in för enhetsfront, inte dölja partiets verkliga ansikte, inte binda händerna och under stridens utveckling inte avstå från det revolutionära initiativet. Enhetsfrontens huvudmål är att underlätta de socialdemokratiska massornas övergång på kommunismens sida för att tillkämpa sig sovjetmakt. Detta var och förblir vårt huvudmål även vid den nya enhetsfrontstaktiken. Med detta måste vår nya enhetsfrontstaktik bringas i samklang och den måste underordnas detta huvudmål.»

5. Många äro också de som mena, att Sovjetunionen driver en så markerad fredspolitik, att ett kommunistiskt parti anslutet till Komintern icke skulle betyda någon fara för det land, där detta parti verkar.

Vilka vägar Sovjets utrikespolitik kommer att följa kunna vi lika litet som någon annan i detta land veta. Det kan komma tider, då det kan vara av ett utomordentligt intresse för Sovjet att använda de svenska kommunisterna mot den svenska regeringens och landets verkliga intressen, och det kan komma tider, då sovjetmakten icke fäster avseende vid vad de svenska kommunisterna ha för sig. Men under alla förhållanden synes det oss klart, att det utgör en anledning till nationell osäkerhet och nationell vantrevnad, om inom landet ett politiskt parti, som ställt sig under en främmande statschefs blinda lydnad tillåtes existera som legalt parti och för sin propaganda anlita alla de resurser, som stå ett legalt parti till buds.

6. Man säger, att kommunisterna efter partiets upplösning skulle söka sig in hos det socialdemokratiska partiet och att risken skulle vara, att man förbjöd ett kommunistiskt parti, men i stället finge ett numera nationellt inställt parti att möjligen under kommunistiskt tryck gå andra vägar.

Denna risk är säkerligen överdriven. De många utbrytningar och uteslutningar som förekommit inom de kommunistiska partierna i Sverige ha ju lett till omflyttning av många socialdemokraters och kommunisters partipolitiska hemvist, och socialdemokraterna ha enligt historiens vittnesbörd haft stora besvärligheter med just kommunisterna. Vi tro, att det hade varit till stor fördel för vårt politiska liv, om kommunismen redan långt före detta blivit förbjuden. Därmed hade klarhet skapats, och säkerligen skulle alla inblandade parter haft nytta av att så skett utom just kommunisterna, som levt högt på oklarheten i den svenska inställningen till det kommunistiska problemet över huvud.

7. Viktigast är dock den invändning, som vi tillåtit oss rubricerad som den sjunde. Kommunismen utrotas inte genom lagstiftnings- och polisåtgärder. Detta står också alldeles klart för oss. Vi dela helt och hållet denna mening.

Lagstiftningen må skapa möjligheter för ett radikalt ingrepp mot kommunismens statsfientliga och enligt vårt sätt att se saken kriminella verksamhet — om ingreppet skall lyckas blir dock främst beroende av den nationella välfärdspolitik som statsmakterna föra. Kommunismens uppträdande och utbredning i Sverige bör icke ge oss anledning till att blott lita till polis, lagar och förordningar, utan också till en grundlig nationell självkritik och omprövning för att se efter, om vi icke genom kloka socialpolitiska åtgärder kunna frammana en större inbördes solidaritet mellan de olika intressegrupperna inom nationen än den som nu oftast kommer till uttryck. Särskilt böra givetvis i detta hänseende förhållandena i Norrbotten jämte våra storstäder noga studeras, ty det är ju där som den svenska kommunismen har sina härdar och fästen.

Vid en sådan undersökning visar det sig, att våra metallarbetare i stor utsträckning äro kommunistiskt inriktade. Förklaringen härtil kan sökas i mångahanda faktorer. En av dem har generaldirektör Nils Wohlin berört i ett föredrag inför S. N. U. i Stockholm våren 1919, då han bl. a. yttrade:

»Från mina många besök i svenska fabriker minns jag en knivfabrik i Eskilstuna. En medelålders ståtlig arbetare, med utseende som härstammade han från någon gammal landskapskonung, satt sedan trettio år vid samma bord. Hans arbete var att slå två hål i en benskiva till ett knivskaft, först i ena ändan, så svängde skivan om med fingrarna och så i andra ändan. I tusental passerade benskivorna på detta sätt genom hans händer och kastades ner i en låda. Lönen var ackordslön och kunde ökas med några 25-öringar, ju hastigare de tre, fyra handgreppen följde på varandra under dagens tio timmar. Icke är detta arbete för ättlingar av gamla vikingar.»

Våra exportindustriarbetare ha att utföra sitt ofta nog ganska enformiga arbete i hård konkurrens med andra nationers arbetare, som också tillverka för världsmarknaden men som ha en helt annan och mycket lägre levnadsstandard än vår. Vilja de våra över huvud taget ha arbete måste de nöja sig med en skäligen blygsam betalning — blygsam i varje fall om den jämföres med arbetares lönetariffer som ha sin sysselsättning inom den tull-

skyddade hemmaindustrien, för att nu inte tala om dem som äro anställda av stat eller kommun. Detta måste givetvis för den enskilde exportindustriarbetaren kännas så mycket orättvisare, som han ofta är en mycket skicklig och kunnig arbetare och som en god del av nationens verkliga ekonomiska välstånd dock faktiskt baserar sig på hans insatser. Helt naturligt måste han finna systemet orättvist, och det är icke att förundra sig över, om han villigt lyssnar till dem som förkunna omstörtningssläror, vilka skulle betyda införandet av ett helt och hållet nytt system.

Det är därför enligt vår uppfattning en betydelsefull uppgift, som våra statsmakter ha sig förelagd då det gäller att söka på något sätt kompensera våra exportindustriarbetare för deras insats mot låg ersättning i det nationella arbetslivet. Olika utvägar kunna här tänkas. I första hand böra givetvis exportindustriens arbetare komma i åtanke, då det gäller statliga eller kommunala åtgärder till lösande av de mindre bemedlade familjernas bostadsfråga. Vidare kan man tänka sig statliga stipendier att utdelas till de arbetare som göra en särskilt god insats. Vid exportindustrier förlagda på landsbygden kan man tänka sig industrijordbruk med statligt stöd efter finskt och delvis franskt mönster.

Vidare är det obestridligt, att kommunismen i storstäderna tillgodoser ett hos människorna där känt behov av livets förenkling — »primitivism» om man så vill — av deras längtan efter en ny gemenskap och av deras hopp på en ny tro att kämpa för, som kan skänka deras liv en högre mening.

Här kan en initiativrik statsledning säkerligen giva de strömningar, som nu genom diverse samverkande faktorer fått en kommunistisk inriktning, en helt annan karaktär genom att på ett långt effektivare sätt än nu sker sörja för det arbetande folkets fysiska och psykiska fostran. Det förra kan ske genom att staten långt kraftigare än nu stödjer de frivilliga organisationer, som nu arbeta på folkets fysiska fostran och, om så befinnes lämpligt, även tar initiativet till skapande av nya organ för denna verksamhet, i synnerhet när det gäller att ordna goda och billiga semestermöjligheter för våra industriarbetare. Den andliga fostran torde lämpligen kunna ske genom att staten ger ett kraftigt stöd åt den inre missionsverksamhet, som numera bedrives inom vårt land av såväl frikyrkliga som statskyrkliga frivilliga organisationer.

Givetvis bör staten också se till att nationens uppväxande ungdom i skolor och undervisningsanstalter bibringas en levande medborgarkunskap, som gör dem förtrogna med den svenska kulturens egenvärden och om möjligt fostrar dem till varma försvarare av denna genom en årtusenlång historia levande svenskhet.

Slutligen bör Norrbottens speciella problem i egenskap av ett gränsland med en fattig befolkning levande under hårda och svåra ekonomiska, geografiska och klimatiska förhållanden vederbörligen uppmärksammas.

Då samtliga desa berörda frågor emellertid taga sikte även på andra problem än kommunismens bekämpande, komma vi i dessa spörsmål att framlägga särskilda motioner till riksdagens prövning.

Med anledning av vad vi sålunda anfört tillåta vi oss föreslå,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t ville begära förslag till lag om förbjudande av partier och sammanslutningar i Sverige, som arbeta på den bestående samhällsordningens omstörtande med våldsamma medel, och detta på grundval av den utredning, som av den av regeringen därtill förordnade kommittén framlades i betänkande med förslag angående åtgärder mot statsfientlig verksamhet av den 11 januari 1935, ävensom att regeringen i detta sitt förslag ville taga nödig hänsyn till de förslag till reformer av gällande lagstiftning, som denna kommitté även på andra punkter framför till värn om det bestående svenska rättssamhället.

Stockholm den 16 januari 1936.

Alf Meyerhöffer.

John Gustafsson

C. Gösta Jacobsson.

i Välsnäs.
